

ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงตีนตก

เมื่อ พ.ศ. 2524 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับก่อสร้างศูนย์พัฒนาโครงการหลวงตีนตกเป็นศูนย์สาธิตและส่งเสริมการเพาะเห็ดหอม รวมทั้งส่งเสริมการปลูกกาแฟอาราบิก้าเป็นอาชีพให้แก่ราษฎรในพื้นที่ นอกเหนือจากการทำอาชีพเดิมคือ การปลูกเมี่ยง ต่อมาจึงได้เริ่มนำพืชเขตหนาวชนิดอื่น ๆ เข้ามาส่งเสริมแก่เกษตรกรในพื้นที่ปลูกมากขึ้น



ต่อมาเมื่อวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2525 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรบ้านแม่กำปองและสำนักงานโครงการหลวงตีนตก

ลักษณะภูมิประเทศ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าดิบเขาและป่าเบญจพรรณ มีที่ราบเชิงเขาบางส่วน สภาพป่าอุดมสมบูรณ์
ครอบคลุมพื้นที่ 21,656 ไร่

ความสูงจากระดับน้ำทะเล 750-1,300 เมตร

อุณหภูมิเฉลี่ย 23 องศาเซลเซียส

ประชากร เป็นคนเมืองทั้งหมด รวม 5 หมู่บ้าน จำนวนกว่า 1,200 คน

การดำเนินงาน

1. งานส่งเสริม

ส่งเสริมการปลูกพืชผัก ไม้ผล ไม้ดอกไม้ประดับ เห็ด ชา กาแฟ การเลี้ยงผึ้งโพรง ภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย เช่น ระบบการเพาะปลูกที่ดี (GAP) สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นแก่เกษตรกร นอกจากนี้ยังสนับสนุนและส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยการจัดกิจกรรมและพัฒนาด้านการศึกษา สังคม สิ่งแวดล้อม และสาธารณสุข พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้เข้มแข็ง และส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้านตามแนวพระราชดำริป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง การอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยการปลูกหญ้าแฝก อนุรักษ์การลดการใช้สารเคมีและเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรที่สูงแก่นักเรียน นักศึกษา เกษตรกร และผู้สนใจทั่วไป

2. การวิจัย

เรื่องการศึกษาคุณภาพผลผลิตกาแฟอาราบิก้า หน่วยงาน สถาบันวิจัยและพัฒนาที่สูง (องค์การมหาชน)

ผลผลิตหลัก ค่าน้ำอ่องกง เบ็บื่อ่งเต้ ผักกาดขาวปลี สวีทเบซิล เสาวรส มะเดื่อ ฝรั่ง อาโวคาโด มะม่วงนวลคำ มะละกอ มัลเบอร์รี่ ซิมบิเดียม แพรทัททิม กลีอกซิเนีย พรมญี่ปุ่น เฟิร์นกนกนารี รองเท้านารี เห็ด ขาอัสสัม กาแฟอาราบิก้า

กาแฟได้ร่มไม้ สร้างรายได้ อนุรักษ์ธรรมชาติ

ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงตีนตก มีพื้นที่ปลูกกาแฟสายพันธุ์อาราบิก้า ในระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยเกษตรกรจะปลูกภายใต้สภาพร่มเงา และปลูกพืชสลับกับการปลูกกาแฟ เช่น การปลูกสลับกับไม้ผล หรือในป่าที่มีต้นไม้ใหญ่ เพื่อป้องกันการเกิดโรคราสนิม ช่วยลดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูกาแฟบางชนิด อีกทั้งยังช่วยรักษาป่าไม้ นอกจากนี้ศูนย์ฯ ตีนตก ยังเป็นแหล่งเรียนรู้การผลิตกาแฟอาราบิก้าตั้งแต่การปลูก การดูแล จนได้กาแฟกะลาที่มีคุณภาพ เพื่อนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์กาแฟโครงการหลวงจำหน่ายต่อไป

จุดเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงตีนตก

จุดเรียนรู้ภายในศูนย์

สวนกาแฟ และโรงงานแปรรูปในศูนย์ ชมโรงเรือนกล้วยไม้ฟาแลนนอปซิส โรงเรือนวานิลลาและ โรงเรือนเพาะเห็ด

ตลอดปี : ไม้กระถางเห็ด

ตามฤดูกาล : กาแฟอาราบิก้า (ต.ค.- ก.พ.) วานิลลา (มี.ค.- เม.ย.) กล้วยไม้ฟาแลนนอปซิส (พ.ย.-ก.พ.)

จุดเรียนรู้ชุมชน

- หมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านแม่กำปอง ชมวิถีชีวิตชาวพื้นเมือง การทำหมอนใบชา การทำสวนเมี่ยง การหมัก-นึ่งเมี่ยงแบบดั้งเดิม และเส้นทางศึกษาธรรมชาติ สวนสมุนไพร โดยสามารถติดต่อให้ไกด์ท้องถิ่น นำชมหมู่บ้าน นอกจากนี้ยังมีที่พักแบบโฮมสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐาน
- จุดชมวิวดอยม่อนล้าน ชมธรรมชาติป่าไม้ ต้นกฤษณา กล้วยไม้ป่า และจุดชมดอกนางพญาเสือโคร่งบาน และทะเลหมอก ช่วงฤดูหนาว และเส้นทางนี้ยังเชื่อมไปถึงอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน จ.ลำปาง
- ชมโบสถ์กลางน้ำ และวิหารที่ทำด้วยไม้สักทอง แกะสลักลวดลายวิจิตรงดงาม ซึ่งเป็นงานสถาปัตยกรรมที่สำคัญของชุมชน ที่วัดคันธาพฤกษา (วัดแม่กำปอง)

การเดินทาง

- เส้นทางที่ 1 (ทางคดเคี้ยว) จากตัวเมืองเชียงใหม่ ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 118 ผ่าน อำเภอดอยสะเก็ด กม.ที่ 27 เลี้ยวขวาผ่านบ้านโป่งกุ่ม แม่เตาดิน ถึงแยกห้วยแก้วเลี้ยวขวาไปจนถึงที่ทำการศูนย์ ระยะทางรวมทั้งสิ้น 43 กิโลเมตร
- เส้นทางที่ 2 จากตัวเมืองเชียงใหม่ใช้เส้นทาง สายดอนจั่น-อำเภอแม่ออน ผ่านน้ำพุร้อนสันกำแพงไป ถึงแยกห้วยแก้ว เลี้ยวขวาไปจนถึงที่ทำการศูนย์ ระยะทางรวมทั้งสิ้น 55 กิโลเมตร

.....

ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงตีนตก

หมู่ 8 ต.ห้วยแก้ว อ.แม่ออน จ.เชียงใหม่ 50130

อีเมล: tt7014rpf@gmail.com